

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De Fidei Formvlarvm Praecipve Avgvstanae Confessionis Ivstitia Et Vsv

**Bernhold, Johann Balthasar
Schifflin, Johann Sigismund**

Altorfii, [1730]

§VII.

[urn:nbn:de:bsz:31-67824](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67824)

de hisce fidei capitibus, quae in iis studio et data opera definita sunt, non item de reliquis; id quod evidentissime cuius patere puto. Secundum moneo, quod fidei formulis praeter superius memoratum duplex normandi officium, quod ad doctrinae uel ueritatem uel falsitatem agnoscendam et aestimandam maxime spectat, aliud tribui possit, quo fidei concipiendae consensum cum formula fidei recepta dirigit, conceptaeque aestimat, quod ut multis probemus, necesse esse non ducimus, cum ad normae officium pertinere, cuius statim pateat: uno uerbo *orthodoxiam Ecclesiasticam* formula fidei etiam dirigit et aestimat. [Plura scire uolentem remittimus ad B. GOTTL. WERNSDORFF. l.c. p. 4. 85. 501. coll. 504.]

§. VII.

Formularum
Fidei Defini-
tio.

Explicata uocis fidei, formulaeque significatione, ex haecenus dictis iam suppeditamus *definitionem formularum fidei*, quae talis esto: *Formula fidei est publicum uerae Ecclesiae scriptum, quod ad diuinam Scripturae ἱερωτικῆς normam, Spiritus S. gratia et luce iuuante, omnique adhibito humano studio unam alteramque doctrinae Christianae partem, perspicue, apte, compendiarie, plene, determinate explicatam, legitimeque erutam sistit, illamque ad instar regulae cuius uerae Ecclesiae membro proponit, ad quam, post Scripturas S. ueluti normam praecipuam, sua et sensa et dicta scripturae de propositis Christianae religionis argumentis componere et diiudicare, uel, ut ab uniuersa Ecclesia diiudicentur, permittere, debet.* [conferrī possunt aliorum definitiones e. g. CARPZOVII l.c. p. 2. WERNSDORFII l.c. p. 422. th. 2da. BERNH. VON SANDEN in *Diss. Th. de Forma sanor. uerbor. seruanda Doctōri Theologo in Eccl. Luth. th. XVII.*]

§. VIII.

§. VIII.

Definitioni subiungimus receptae *παιδείας* ergo *synonyma* Synonyma formulae fidei uocabula. Ea sunt uel biblica, uel ecclesiastica. Biblica sunt: *ὑποτύπωσις ὑμαινόντων λόγων*, II. Tim. I 13. *τύπος διδαχῆς*, Rom. VI. 17. (de quibus infra latius) ecclesiastica formularum fidei synonyma sunt partim patrum graecorum, partim latinorum. Patribus graecis frequentata sunt: *πίστις*, *ἐκθεσις τῆς πίστεως*, *ὁμολογία τῆς πίστεως*, *τῆς θείας διδασκαλίας ὄχημα*, *κανὼν τῆς ἀληθείας ἀκλινῆς*, *ἰδίωμα πίστεως*, *κῆρ τῆς ἐκκλησίας χαρρατῆρ*, *παραδόσις καὶ διδασκαλία καὶ πίστις τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας*, *μάθημα*. Latinis Patribus e multis usitatissima sunt: Fidei regula immobilis et irreformabilis; norma praedicationis; fidei confessio siue professio, et quod maxime usu uenit, symbolum. Nouissime ueniunt titulo: Libri Concordiae, librorum normalium, et corporis doctrinae. [*de his et aliis titulis conf. CASP. LOESCHERI Diss. de Formularum fidei necessitate §. 2. ABR. CALOVII Criticus Sacer. p. 3. IOH. HERM. AB ELSVICH de Reliquiis Papatus Eccl. Luth. temere afficitis p. 55. B. IOH. FRANC. BVDDEI Isagoge p. 439. 440. affinitatem quandam cum formulis fidei habent litterae ueteris Ecclesiae communicatoriae et formatae, teste CARPZOVIO l. c. p. 6.*]

§. IX.

Iustitiam cum fidei formulis tribuo, pono, Christianum coetum, ad quem fidei formulae spectant, in iis condendis et proponendis *iuste* agere, i. e. loquor de ecclesiaste quodam *iure* tanquam eius attributo quodam. Ius ecclesiasticum in nullo facto acquisitum, facta nimirum plurium in unum, qui Christianus appellatur, coetum coalitione. E cuius consideratione rite et sponte sua fuit aliqua eiusmodi facultas, intimoque nexu cum eadem cohaeret, quam non modo nullae prohibent leges, sed et quaedam eandem insinuant et suppeditant;

B

immo

Form. fidei
Iustitiae ex-
plicatio et
diuisio.